

YTTRANDE

2017-09-18

Dnr 102-2017/3009

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
Grundlagsenheten
103 33 Stockholm

En ny kamerabevakningslag

Regeringskansliets dnr Ju2017/05495/L6

Lantmäteriet tillstyrker förslaget om att det införs en ny kamerabevakningslag.

Lantmäteriet avstyrker dock förslaget till den del som det uppställs ett tillståndskrav för myndigheternas kamerabevakning inom förordningens tillämpningsområde, samtidigt som privata aktörers kamerabevakning ska vara tillståndsfri.

Lantmäteriet har i ett tidigare yttrande avseende "Kameraövervakningslagen och möjligheterna att använda drönare för berättigade ändamål" (Dnr Ju2016/09129/L6) ifrågasatt att myndigheter behandlas på ett annat sätt än privata aktörer avseende tillståndskrav. Den då aktuella frågan gällde tillstånd för kameraövervakning med hjälp av drönare och avsåg förslag till ändring av den nuvarande kameraövervakningslagen. Samma ståndpunkt som Lantmäteriet anförde då återopåses även i det nu aktuella remissärendet och utsträcks till att avse det grundläggande tillståndskrav som i betänkandet föreslås ska gälla för myndigheter.

Enligt Lantmäteriets uppfattning kommer den föreslagna ordningen med tillstånds- eller anmälningsfri kamerabevakning för privata aktörer sannolikt att medföra ökad användning av kamerabevakning, även av mindre nogräknade privata aktörer. Sammantaget har en sådan tillstånds- eller anmälningsfri bevakning ändå i betänkandet motiverats av att dataskyddsförordningen och den kommande kompletteringslagen ger tillräckliga garantier för den personliga integriteten. Lantmäteriet anser att samma slutsats även bör gälla för all motsvande kamerabevakning, dvs. oberoende av om kamerabevakningen görs av en privat aktör eller en myndighet.

I betänkandet (avsnitt 9.2.2) har som en utgångspunkt angetts att kamerabevakningslagen bör ge ökade möjligheter till kamerabevakning, men även ett förstärkt skydd för den personliga integriteten. Lantmäteriet ansluter sig till slutsatsen i avsnitt 11.1 att inget generellt tillståndskrav bör ingå i den nya lagstiftningen. Att i ett sådant läge ändå föreslå (avsnitt 11.5) att ett tillståndskrav ska gälla för myndigheter framstår som otillfredsställande, särskilt med hänsyn till att i samma betänkande anges att ett tillståndskrav för kamerabevakning bara bör gälla om det finns starka skäl för det.

Lantmäteriet ifrågasätter om det i betänkandet verkligen har framställts sådana ovan avsedda starka skäl. I betänkandet (s. 252) anges att *"det inte finns några grundläggande problem med ett tillståndsförfarande, även om – som också slagits fast tidigare – möjligheterna till kamerabevakning i och för sig bör öka"* och det konstateras därför att *"de ursprungliga skälen för tillståndskravet gör sig följaktligen gällande även nu."* Detta resonemang utgår från en sorts omvänd logik och framstår enligt Lantmäteriets uppfattning som otillräckligt. De ytterligare skäl som ändå anförs i betänkandet består främst av att ett tillståndskrav skulle uppfylla ett praktiskt behov samt att det är naturligt att ett tillståndskrav ska gälla inom förordningens tillämpningsområde, likaväl som utanför dess tillämpningsområde.

Lantmäteriet håller således inte med om att de skäl som grund för att myndigheterna ska omfattas av tillståndskrav är tillräckliga. I betänkandet har man t.ex. inte som ett motskäl berört att utredningens förslag skapar en märklig bild där myndigheterna generellt inte kan tillerkännas tillit med ansvar för att tillämpa integritetslagstiftningen på ett korrekt sätt, medan motsvarande slutsats görs för privata aktörer. Detta ligger således inte i linje med det förtroende som för myndighetsstyrningens del utgör ett grundläggande element i regeringens tillitsreform och återspeglar inte heller att de flesta myndigheter har mycket omfattande kunskaper om personuppgiftslagstiftningen och om vikten av att beakta den personliga integriteten. Utredningen synes inte heller ha beaktat att dataskyddsombudet enligt förordningen kommer att ha stor betydelse vid utformningen av en myndighets personuppgiftsbehandling, således även vid en myndighets kamerabevakning. Utredningen har inte heller vid sitt ställningstagande avseende tillståndskrav för myndigheter närmare diskuterat om och hur framväxten av den integritetsfrämjande tekniken rimligen bör anses minska behovet av tillståndskrav.

Lantmäteriets beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Bengt Kjellson. I den slutgiltiga handläggningen har deltagit biträdande generaldirektören Anders Lundquist samt juristen Asko Annala, föredragande i ärendet.

Bengt Kjellson

Asko Annala